

Назва навчальної дисципліни	Організація інклюзивного навчання у ЗВО
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Кількість кредитів	4
Прізвище, ім'я, по батькові викладача	Фіголь Наталія Анатоліївна
Науковий ступінь	кандидат педагогічних наук
Вчене звання	доцент кафедри
Посада викладача	доцент кафедри педагогіки, психології та соціальної роботи
Контактний телефон викладача	0989755727
Профайл викладача	https://kogpa.edu.ua/images/main_dir/ped_psych_kaf/sklad/figol.pdf
E-mail викладача	figolnata@ukr.net
Розклад консультацій	Очні консультації
Час проведення	14.40 – 17.00
Місце проведення	27 ауд.

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Організація інклюзивного навчання у ЗВО» належить до вибіркового компоненту циклу професійної підготовки здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП Освітні, педагогічні науки, метою якої є оволодіння здобувачами освіти базовими знаннями з інклюзивної освіти; вміннями та навичками комплексного застосування у професійній діяльності різноманітних навчальних стратегій, пов'язаних із особливими освітніми потребами студентів.

Навчальний контент

Теми лекцій	Теми практичних занять	Методи контролю	К-ть балів
Змістовий модуль I. Технології розвитку творчої особистості			
Тема 1. Вступ. Нормативно-правове забезпечення професійної діяльності викладача в системі інклюзивної освіти.	Нормативно-правове забезпечення професійної діяльності викладача в системі інклюзивної освіти.	Усне та письмове опитування, тестовий контроль	40
Тема 2. Сучасні тенденції функціонування закладів вищої освіти інклюзивного типу в Україні та зарубіжних країнах.	Сучасні тенденції функціонування закладів вищої освіти інклюзивного типу в Україні та зарубіжних країнах.		
Тема 3. Кадровий ресурс закладу вищої освіти інклюзивного типу.	Кадровий ресурс закладу вищої освіти інклюзивного типу.		
Змістовий модуль II. Технології групового навчання			
Тема 4. Психолого-педагогічні основи розуміння та врахування особливих освітніх потреб студентів у	Психолого-педагогічні основи розуміння та врахування особливих освітніх потреб студентів у навчальному процесі.	Усне та письмове опитування, тестовий контроль	40

навчальному процесі.			
Тема 5. Стратегії професійної діяльності викладача в інклюзивному закладі вищої освіти.	Стратегії професійної діяльності викладача в інклюзивному закладі вищої освіти.		
Тема 6. Професійне співробітництво викладачів із фахівцями партнерських організацій і служб (вектор комплексного супроводу студентів із особливими потребами).	Професійне співробітництво викладачів із фахівцями партнерських організацій і служб (вектор комплексного супроводу студентів із особливими потребами)		
Індивідуальне навчально-дослідне завдання		Захист проєктів, презентація завдання	20
			100

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ІК	Здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук.
ЗК2.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК3.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК4.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК5.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК6.	Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.
ЗК7.	Здатність до міжособистісної взаємодії.
ЗК8.	Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.
ФК3.	Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти.
ФК5.	Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проєкти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.

Формування програмних результатів

Індекс в матриці ОП	Програмні результати навчання
ПРН 4..	Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проєктів.
ПРН 7.	Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання.
ПРН 15.	Організовувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Перескладання тем / модулів відбувається під час проведення консультацій керівника курсу.

- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів/заліків заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Літературні джерела

Основна:

1. Архітектурна доступність шкіл: навчально-методичний посібник/за заг. ред. Байди Л. Ю., Красюкової-Еннс О. В; колек. авторів: Азін В.О., Грибальський Я.В., Байда Л.Ю., Красюкова-Еннс О.В. К., 2012. 88 с.
2. Барановська Н. В. Адаптивне навчання у фаховій передвищій освіті в умовах інклюзії та цифровізації. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання*. 2025. № 4(38). С. 112–119. URL: <https://vspu.net/sit/index.php/sit/article/view/5749>.
3. Дубосару В. І. Інклюзивно-освітні центри закладів вищої освіти в Україні. *Гуманітарні студії: збірник наукових праць*. 2024. Т. 10, № 2. С. 33–42. URL: <https://journals.vnu.volyn.ua/index.php/humanitas/article/view/1828>.
4. Кольченко К. О., Нікуліна Н. Ф. Інклюзивне університетське середовище як запорука якісної і доступної вищої освіти. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2022. Т. 55, № 1. С. 120–128. URL: <https://ap.uu.edu.ua/article/513>.
5. Кушнір Л. А., Кушнір Т. М. Упровадження європейських стандартів інклюзивної вищої освіти в Україні в умовах воєнного стану. *Inclusion and Society*. 2023. № 2(4). С. 45–54. URL: <https://journals.kpdi.in.ua/index.php/inclusion-society/article/view/65>.
6. Отич О. М., Оржель О. В. Інклюзивна інфраструктура університету як чинник безбар'єрності вищої освіти. *Нові інспірації гуманітарних наук*. 2024. № 1(15). С. 89–97. URL: <https://newinception.com.ua/index.php/newinception/article/view/135>.
7. Савчук Н. А., Гринюк І. Г. Особливості організації інклюзивного навчання у закладах вищої освіти. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2023. № 2(128). С. 157–164. URL: <https://lib.lntu.edu.ua/uk/147258369/14286>.
8. Основи інклюзивної освіти. Навчально-методичний посібник /за заг. ред. Колупасової А.А. К.: «А. С. К.», 2012. 308 с.
9. Фіголь Н.А. Інклюзивна компетентність педагога: теоретичний аспект. *Науковий часопис Збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова*. Випуск 77. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2020. С.199-202.
10. Фіголь Н.А. Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами. *Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка. Серія: Педагогічні науки / за заг. ред. В. Є. Бенери*. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2024. Вип. 18. 174 с. (С. 69-77.)
11. Фіголь Н., Олійник Г. Інклюзивна компетентність педагога з організації дозвілля дітей з особливими освітніми потребами. *Інклюзія в дії: стратегії впровадження в Україні та світі/ О. Главацька, Н. Горішна, Г. Слозанська*. Тернопіль : Осадца Ю.В., 2022. С.276-297. (326 с.)
- 12.

Додаткова:

1. Bazyma, N., Fihol, N., Malyna, O., Serheieva, V., Lopatina, H., & Koropatova, O. (2022). Psychological-Pedagogical Components of the Children's Speech Environment With Autistic Disorders of Senior Preschool Age. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 14(1Sup1), 258-274. <https://doi.org/10.18662/rrem/14.1Sup1/549>)
2. Дара С. Корекційні заняття з логопедії у дошкільних закладах. Частина перша.

Тернопіль: Мандрівець, 2017. 335 с

3. Дегтяренко Т. М. Корекційно-реабілітаційна робота в спеціальних дошкільних закладах для дітей з особливими потребами: навч. посіб. Суми: ВТД «Університетська книга», 2008. 302 с.
4. Колупаєва А.А. Діти з особливими потребами та організація їх навчання: навч.-метод. посіб. К.: Видавнича група «АТОПОЛ», 2011. С. 21 -43.
5. Концепція розвитку інклюзивної освіти / Наказ МОН від 01.10.2010 р. № 912.
6. Лорман Т. Сім стовпів інклюзивної освіти. Як перейти від запитання «Чому?» до запитання «Як?» *Дефектологія. Особлива дитина: навчання і виховання*. №3 (57). 2010. С. 3-11.
7. Мартинчук О.В. Основи корекційної педагогіки: навч.-метод. посіб. для студентів напряму підготовки «Дошкільна освіта». К.: Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. 283 с.
8. Путівник для батьків дітей з особливими освітніми потребами: навч.-метод. посіб. у 9 книгах / За заг. ред. Колупаєвої А.А. К., ТОВ ВПЦ «Літопис-XX», 2010. (Серія «Інклюзивна освіта»).
9. Синьов В.М. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка: підручник. Частина I. Загальні основи корекційної психопедагогіки (олігофренопедагогіки). К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2007. 238 с.
10. Синьов В.М. Основи дефектології: навчальний посібник. К.: Вища школа, 1994. 143 с.
11. Спеціальна педагогіка: понятійно-термінологічний словник / За ред. акад. В.І. Бондаря. Луганськ: Альма-матер, 2003. 436 с.
12. Федорович Л. О. Постановка звуків у вимові дітей дошкільного та молодшого шкільного віку. Вид. друге, перероб. та доп. Запоріжжя: ТОВ «ЛПІС» ЛТД. 2016. 124 с.

Інформаційні ресурси

1. Конвенція про права дитини https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021
2. Конвенція про права осіб з інвалідністю https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71
3. Україна. ІНКЛЮЗІЯ. Система автоматизації роботи інклюзивно-ресурсних центрів. <http://ircenter.gov.ua/>
4. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів (навчально-методичний посібник) https://mon.gov.ua/storage/app/media/inkluzyvnenavchannya/posibniki/Inclusive_study_Se_p17.pdf
5. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.zakon3.rada.gov.ua
6. Закон України «Про спеціальну освіту» (проект) // Міністерство освіти і науки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.mon.gov.ua
7. Концепція розвитку інклюзивної освіти (Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.10.2010 №912) // Міністерство освіти і науки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.mon.gov.ua
8. Міністерство освіти і науки України – <http://www.mon.gov.ua/>
9. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua/>
10. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>